

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket

Avsändare remiss
Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.fs@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss ”Pneumokockvaccin som ett särskilt vaccinationsprogram för personer 75 år och äldre”

(Socialdepartementets diarienummer S2021/03381)

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV) har beretts möjlighet att lämna synpunkter på Folkhälsomyndighetens underlag *Pneumokockvaccin som ett särskilt vaccinationsprogram för personer 75 år och äldre* (Socialdepartementets diarienummer S2021/03381).

Folkhälsomyndigheten bedömer att pneumokockvaccination av personer 75 år och äldre bör omfattas av ett nationellt särskilt vaccinationsprogram. Myndigheten gör det utifrån bedömningen att vaccination:

- kan förväntas reducera sjukdomsburden hos gruppen, framför allt genom att minska risken för invasiv pneumokocksjukdom och lunginflammation
 - är samhällsekonomiskt kostnadseffektivt, samt
 - är hållbar från medicinetiska och humanitära utgångspunkter.
- Folkhälsomyndigheten betonar särskilt att vården skulle bli mer jämlik över landet eftersom erbjudandet om vaccination idag ser olika ut i olika regioner vad gäller kostnaden för individen.

TLV har inga synpunkter på om det föreslagna vaccinationsprogrammet bör införas, men vill belysa att en del punkter i det hälsoekonomiska underlaget skulle kunna förtydligas och därmed bidra till ett ännu mera välgrundat beslut. Dessa beskrivs nedan.

I underlaget utvärderas hur kostnadseffektivt det skulle vara att erbjuda vaccination till alla 75-åringar jämfört med om ingen i åldersgruppen skulle bli vaccinerad. Detta stämmer inte överens med dagens situation där det finns en rekommendation från Folkhälsomyndigheten att riskgrupper ska vaccineras. Ett alternativ skulle vara att införa ett nationellt vaccinationsprogram endast för riskgrupper. TLV anser att det kan vara relevant att göra en kostnadseffektivitetsanalys av jämförelsen: Erbjudna vaccin till alla som är 75 år och äldre eller enbart till 75 år och äldre i riskgrupper.

Enligt underlaget medför pneumokockvaccinering en ökad kostnad för sjukvården. Denna motiveras av hälsovinster för patienterna. Som vi uppfattar underlaget så sker den största hälsovinsten genom att en förlust av livskvalitet under tiden av svår sjukdom kan undvikas, snarare än minskad mortalitet. Därmed blir säkerheten i skattningen av livskvalitet viktig. Storleken på livskvalitetsförlusten framstår inte som orimlig, men det är inte helt transparent

hur denna är framtagen. Detta skapar en osäkerhet i underlaget. Det bör därför göras en känslighetsanalys som visar effekten av att anta en lägre eller högre livskvalitetsförlust.

I analysen av budgetpåverkan är slutsatsen att om pneumokockvaccination skulle införas för alla över 75 år skulle det innebära en ökad kostnad för vaccination med cirka 24 miljoner kronor årligen. Men detta är kostnaden enbart för en ålderskohort, 75-åringar, och inte för alla 75 år och äldre.

Detta föranleder en mer allmän kommentar om huruvida Folkhälsomyndigheten avser vaccination för alla 75 år och äldre, eller om myndigheten avser vaccination för 75-åringar. Den hälsoekonomiska analysen gäller endast 75-åringar, och är därmed inte helt representativ för t.ex. 80-åringar. På grund av att 80-åringar har en kortare förväntad överlevnad, kan vaccinerade dra nytta av vaccinationen under en kortare tid, vilket minskar nyttan.

Till sist delar TLV Folkhälsomyndighetens uppfattning att uppföljning av incidensen behövs för att övervaka att inte virusstammarna som vaccinet skyddar mot ersätts av andra stammar. Detta skulle minska nyttan av vaccinering.

Beslut om detta yttrande har fattats av ställföreträdande generaldirektören Karin Lewin. Föredragande har varit medicinska utredaren Sofia Johansson. I den slutliga handläggningen har även chefsekonomen Douglas Lundin deltagit.

Karin Lewin

Sofia Johansson